

BEDŘICH SMETANA

(1824 – 1884)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

190. výročí narození

Dne **2. března 1824** se narodil významný český hudební skladatel, dirigent a hudební pedagog, **Bedřich Smetana**.

Narodil se v **Litomyšli** do poměrně zámožné sládkovské rodiny, jeho otec byl nadšeným amatérským muzikantem a mladý Bedřich projevoval mimořádné hudební nadání, od raného mládí se věnoval hudbě, učil se hrát na housle, později na klavír. Svě první veřejné vystoupení absolvoval v Litomyšli v šesti letech. Studoval na gymnáziu

v Jindřichově Hradci, Jihlavě, Německém Brodě a Praze, avšak ne příliš úspěšně. Studia dokončil na premonstrátském gymnáziu v Plzni pod dohledem svého staršího bratrance, profesora. V roce 1844 získal místo učitele hudby **v rodině hraběte Leopolda Thuna**; systematicky začal studovat hudbu u Josefa Proksche a **roku 1848 založil v Praze hudební ústav**, následující rok se oženil s pianistkou Kateřinou Kolářovou, jeho ústav se těšil nejlepší pověsti, rozsáhlá byla

i Smetanova soukromá činnost učitelská a koncertní. Náhle však jej zasáhlo **několik životních tragédií** - ztratil tři ze svých čtyř dcer, manželka vážně onemocněla, rodiče postihla finanční katastrofa. Chtěl změnit prostředí a roku 1856 odchází do **švédského Göteborgu**, kde v letech 1856–61 působil jako dirigent a učitel hudby.

Po **návratu do Prahy** se zapojil do českého společenského a kulturního života jako hudební kritik, kapelník Prozatímního divadla v letech 1866–74 a zejména jako **operní skladatel**.

Po roce 1870 se začal zhoršovat Smetanův zdravotní stav, v létě 1874 ztratil sluch ve svém pravém uchu a na podzim ohluchl úplně. Hluchota ho nezlomila, žil u dcery v myslivně v Jabkenicích a komponoval dál. Zdravotní stav se náhle zhoršil v dubnu 1884, kdy byl převezen do Prahy do **ústavu pro choromyslné**, kde **12. května zemřel**.

Bedřich Smetana je tradičně považován za zakladatele české národní hudby. Těžiště jeho tvorby leží v oboru operním a symfonickým, významné místo zaujímá též klavírní tvorba. Z jeho **osmi dokončených oper** dosáhla největší popularity komická opera z venkovského prostředí *Prodaná nevěsta*. Z dalších skladeb je nejznámější **cyklus symfonických básní Má vlast**.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Václav Holzknecht: Bedřich Smetana: život a dílo.

Emanuel Vlček: Bedřich Smetana: fyzická osobnost a hluchota.

Bedřich Smetana: *Má vlast*; Klavírní dílo: Polky (první polky z let 1840-1846).

